

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **D. V.,** zastoupeného JUDr. Alenou Strnadovou, advokátkou se sídlem Liberec 1, Tovaryšský vrch 1358/3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 8. 2004, č. j. 59 Az 233/2003 - 44,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 8. 2004, č. j. 59 Az 233/2003 - 44 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného usnesení Krajského soudu v Ostravě, kterým byl zamítnut jeho návrh na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 3. 2004, č. j. 59 Az 233/2003 - 25. Tímto usnesením byla odmítnuta stěžovatelova žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 12. 2003, č. j. OAM-6032/VL-10-05-2003, kterým byla jako nedůvodná zamítnuta jeho žádost o udělení azylu podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce krajský soud odůvodnil tím, že stěžovatel na výzvu soudu neosvědčil své majetkové poměry a vůči soudu zůstal nečinný. Nesplnil tak faktické předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a podle § 35 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“) mu nebylo možné zástupce ustanovit.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že již ode dne 1. 6. 2004 je hlášen na adrese: J. ú. 461, L. 5 a výzva krajského soudu ze dne 9. 7. 2004 mu na tuto adresu doručována nebyla. Rozhodnutí soudu, které vychází z předpokladu, že byla výzva stěžovateli řádně doručena, je tak nezákonné. Vzhledem k uvedenému navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný nevyužil možnosti se ke kasační stížnosti vyjádřit.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Stěžovatel namítá důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Konkrétně uvádí, že mu nebyla řádně doručena výzva k prokázání majetkových poměrů, neboť se v P. s. B.l, kam mu bylo doručováno, od 1. 6. 2004 nezdržuje.

K tomu ze soudního spisu vyplynulo, že stěžovatel v kasační stížnosti podané proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 3. 2004, č. j. 59 Az 233/2003 - 25, požádal o ustanovení advokáta zástupcem v tomto řízení. Krajský soud jej proto vyzval, aby doložil své osobní, majetkové a výdělkové poměry, a to tak, že vyplněný a podepsaný formulář, který byl stěžovateli zaslán, vrátí zpět soudu nejpozději do 15 dnů od doručení této výzvy. Uvedená výzva byla stěžovateli doručována dne 15. 7. 2004 na adresu P. s. B., Hotel A., U. P. 8, B.. Stěžovatel si zásilku nevyzvedl a ta se vrátila soudu jako nevyžádaná zpět. Napadeným usnesením pak soud stěžovatelovu žádost o ustanovení advokáta zástupcem v řízení o kasační stížnosti zamítl.

Podle § 35 odst. 7 s. ř. s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát. Požádá-li navrhovatel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení. Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. je podmínkou pro osvobození od soudních poplatků mimo jiné to, že účastník doloží, že nemá dostatečné prostředky. Pro ustanovení zástupce soudem tak zákon stanoví několik podmínek: především musí být dány předpoklady pro osvobození navrhovatele od soudních poplatků a rovněž je nutné, aby ustanovení zástupce bylo třeba k ochraně práv navrhovatele. V dané věci krajský soud žádosti nevyhověl proto, že stěžovatel nedoložil ve lhůtě stanovené soudem, že nemá dostatečné prostředky.

Nejvyšší správní soud tak musí posoudit, zda byla výzva k prokázání majetkových poměrů stěžovateli doručena v souladu se zákonem. Podle § 46 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád ve znění účinném do 31. 12. 2004 (dále jen „o. s. ř.“), § 42 odst. 5 s. ř. s. bylo možné doručit písemnost fyzické osobě v bytě, v místě podnikání, na pracovišti nebo kdekoli bude zastižena. Nebyl-li adresát zastižen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, doručí se jiné dospělé osobě bydlící v témže bytě nebo v témže domě, působící v témže místě podnikání anebo zaměstnané na témže pracovišti, je-li ochotna obstarat odevzdání písemnosti. Není-li možno ani takto doručit, písemnost se uloží a adresát se vhodným způsobem vyzve, aby si písemnost vyzvedl. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do tří dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl (§ 46 odst. 2 o. s. ř.). Podle odst. 5 uvedeného ustanovení není-li zjištěn opak, má se za to,

že se adresát v místě doručení zdržoval. Zákon tak pro usnadnění doručování stanoví vyvratitelnou právní domněnku, že se adresát v místě doručování zdržuje. Důsledky nesprávného závěru doručujícího orgánu o tom, že se adresát v místě doručování zdržuje, však nejsou neodvratné, přičemž opak bude zpravidla prokazovat adresát. Zjistí-li soud dodatečně, že se adresát v místě doručování v rozhodné době nezdržoval, pak platí, že písemnost nebyla řádně doručena.

V daném případě postupoval krajský soud podle § 46 odst. 2 a 5 o. s. ř., § 42 odst. 5 s. ř. s. a vzhledem k tomu, že nebyl zjištěn opak, měl za to, že se stěžovatel v místě doručování zdržuje a zásilku považoval za doručenou uplynutím tří denní lhůty od uložení na poště. V kasační stížnosti však stěžovatel namítá, že je od 1. 6. 2004 hlášen k pobytu na adrese J. ú. 461, L. 5 a v době doručování předmětné písemnosti (tj. 15. 7. 2004) se v P. s. B., Hotel A., U P. 8 již nezdržoval. Jak vyplynulo z evidence Ministerstva vnitra, stěžovatel skutečně z P. s. B. „odešel na privát“, a to již dne 12. 5. 2004. Zásilka která mu byla doručována dne 15. 7. 2004 na adresu pobytového střediska, tak nemohla být doručena fikcí podle § 46 odst. 2 o. s. ř., § 42 odst. 5 s. ř. s., neboť se stěžovatel v době doručování v P. s. B. již nezdržoval. Nelze tak přisvědčit závěru, že stěžovatel neosvědčil svoje majetkové poměry ve lhůtě stanovené soudem a zůstal vůči soudu nečinný, protože výzva krajského soudu k prokázání majetkových poměrů nebyla stěžovateli doručena v souladu se zákonem. Kasační stížnost byla tedy shledána důvodnou.

Vzhledem k uvedenému Nejvyšší správní soud usnesení Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení; krajský soud je vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozhodnutí ve smyslu § 110 odst. 3 s. ř. s.

V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti ve smyslu § 110 odst. 2 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. 2. 2005

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu